

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **X., nar. X.,**
                             státní příslušnost Turecká republika,
                             bytem X.
                             adresa pro doručování X.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační**
                             politiky,
                             sídlem Nad Štolou 4, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 12. 2020, č. j. OAM-16/ZA-ZA11-ZA17-2020

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 12. 2020, č. j. OAM-16/ZA-ZA11-ZA17-2020 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou dne 20. 1. 2021 k Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 12. 2020, č. j. OAM-16/ZA-ZA11-ZA17-2020 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že se mu mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

II. Žalobní body

2. Žalobce se domnívá, že v jeho případě existují důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 a dle § 14a zákona o azylu, přičemž tyto důvody žalovanému sdělil svou přesvědčivou výpovědí. Žalobce je dlouholetý aktivní člen hnutí Hizmet. Během studií v Turecku žil na kolejích provozovaných tímto hnutím a docházel do víkendové školy. Od roku 2014 žije v České republice, kde se stará o další studenty, kteří přišli studovat s podporou hnutí Hizmet. Pomáhá organizovat akce a aktivity v rámci organizace Mozaiky Platform Dialog, kterou hnutí Hizmet vede. Tato organizace, stejně jako samotné hnutí Hizmet, je považována tureckou vládou za teroristickou organizaci. Pokus o puč v roce 2016 je současným prezidentem připisován právě tomuto hnutí, přičemž všichni jeho členové jsou považováni za teroristy. Tisíce lidí bylo uvězněných a desetitisíce stoupenců hnutí přišlo o zaměstnání.
3. Žalobce se v případě návratu do Turecka obává uvěznění, neboť je členem tohoto hnutí a může být odsouzen na více než 10 let. Žalobce je přesvědčen, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť má odůvodněný strach z pronásledování v Turecku pro zastávání svých politických názorů, a rovněž je přesvědčen, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, neboť mu v Turecku hrozí vážná újma, konkrétně mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání ze strany státních složek.
4. Žalovaný v napadeném rozhodnutí situaci žalobce bagatelizuje a spekuluje nad reálností nebezpečí, které žalobci hrozí, když vychází pouze ze svých domněnek bez toho, aby svá tvrzení opřel o jednoznačná fakta vylučující nebezpečí pronásledování. Žalovaný napadené rozhodnutí dostatečně neindividualizoval. O tomto postupu „copy, paste“ ze strany žalovaného svědčí také odstavec na str. 5 napadeného rozhodnutí, který hovoří o situaci v Nigérii. Žalobce je přesvědčen, že v případě návratu do Turecka bude po kontaktování policií pronásledován a uvězněn stejně jako celá řada dalších členů hnutí Hizmet.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný odmítl tvrzení žalobce, že jeho případ dostatečně neindividualizoval. Žalovaný zkoumal případ žalobce ve vztahu k jeho individuální situaci, a učinil tak dostatečně konkrétně a podrobně. Zmínka o situaci v Nigérii byla naprosto přílehlavá, neboť Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku hodnotil situaci žadatele, který byl podporovatelem určitého hnutí, avšak pouze řadovým a nikterak prominentním či pro režim zajímavým, což je podle názoru správního orgánu obdobné pro řešený případ.

7. Jak žalovaný uvedl v napadeném rozhodnutí, obecná negativní situace a postavení hnutí Hizmet a jeho prominentních členů v Turecku ještě automaticky neznamená, že každému jeho podporovateli hrozí v Turecku trestní stíhání. Z nashromážděných podkladů je naprosto evidentní, že trestnímu stíhání jsou vystaveni členové tohoto hnutí, kteří jsou důležití pro veřejný život, bezpečnost a politickou scénu. Mezi tyto patří politici, vojáci, policisté, soudci učitelé, novináři aj. Žalobce se svými údajnými aktivitami v rámci hnutí ani náznakem nepřibližuje důležitosti těchto skupin a jeho obavy z možného pronásledování jsou pouhými domněnkami.
8. Žalobce byl od příjezdu do ČR (2014) několikrát v Turecku (2015, 2016, 2018). Ani při jedné z těchto cest nebyl ze strany tureckého režimu projev jakýkoli zájem o jeho osobu. Žalobce do Turecka bez problémů přicestoval a následně po rutinních kontrolách dokladů zase bez sebemenších obtíží odcestoval. Obavy žalobce jsou v rovině hypotetických možností a není „přiměřeně pravděpodobné“, že se naplní. Podle názoru správního orgánu přisuzuje žalobce svým aktivitám pro výše uvedené hnutí mnohem větší důležitost, než jakou ve skutečnosti – zejména pro turecký režim – mají. Doložené dokumenty žalobcem byly pouze v rovině obecné situace a nijak nedokládaly, že by měl sám žalobce čelit jakýmkoli azylově relevantním problémům v případě návratu do Turecka. Dle žalovaného napadené rozhodnutí netrpí namítanými vadami a navrhl žalobu v plném rozsahu zamítnout.

IV. Replika žalobce k vyjádření žalovaného

9. Žalovaný se dopouští bagatelizace, když snižuje význam aktivit žalobce. Žalobce je v ČR hlavní kontaktní osobou pro studenty, které hnutí Hizmet posílá studovat do ČR. Žalobce spoluorganizuje jejich příjezd do ČR. Rovněž zde organizuje akce v rámci organizace Mozaiky Platform Dialog, která je vedena hnutím Hizmet. Žalobce má za to, že je zřejmě nejaktivnějším gülenistou, kterého v ČR zná. Žalovaný pochybil, když se omezil na pouhé tvrzení, že aktivity žalobce nedosahují potřebné důležitosti, aby se o něj policie v Turecku zajímala, bez toho, aby toto tvrzení podpořil potřebnými fakty. S ohledem na skutečnost, že spolužáci žalobce a kolegové z kolejí, kde bydlel, a z víkendové školy hnutí Hizmet, kterou žalobce navštěvoval, jsou ve vězení, a to pouze na základě členství v hnutí Hizmet, není žalobci zřejmé, proč by měly státní orgány postupovat jinak, pokud by zjistily, že je rovněž členem.
10. Není pravdou, že žalobce je pouze sympatizantem hnutí. Je jeho členem již od svých 12 let. Již od dětství byl připravován na vojenskou kariéru, což je považováno za nejdůležitější pozici v hnutí Hizmet. V důsledku zdravotních problémů se stalo zřejmým, že žalobce nebude moci působit jako voják a dostal možnost pracovat pro hnutí v ČR. Rozhodně se nejedná o „anonymního sympatizanta“, jak žalovaný předestírá. Skutečnost, že o jeho členství neví jeho rodina, je z důvodu, že by to bylo pro žalobce nebezpečné, protože jeho rodina je proti hnutí Hizmet.
11. Bratranec otce žalobce, X., byl za členství v hnutí Hizmet odsouzen k trestu odnětí svobody a dodnes je ve vězení. Bratr matky žalobce, X., nebyl členem hnutí Hizmet, nicméně pracoval pro univerzitu Süleyman Şah, kde zajišťoval dopravu a byl z práce vyhozen. Je tedy patrné, že sympatizanti, jako např. pan X., čelí postihům, jako je ztráta zaměstnání, a členové hnutí čelí vážnému pronásledování a trestům odnětí svobody, přičemž dostatečným důvodem je již pouhé členství v hnutí.

12. Tvrzení žalovaného, že z nashromážděných informací je patrné, že trestnímu stíhání jsou vystaveni pouze „důležití“ členové hnutí Hizmet, je v rozporu s dostupnými informacemi o zemi původu. Například zpráva organizace Human Rights Watch uvádí, že obvinění z terorismu jsou rozsáhle zneužívány k omezení svobody projevu a sdružování i čtyři roky po puči, z něhož prezident Erdoğan obvinil právě hnutí Hizmet. K červenci 2020 probíhalo soudní řízení s 58 409 členy hnutí Hizmet, se 132 954 členy probíhalo trestní vyšetřování kvůli terorismu, přičemž 25 912 z nich bylo drženo ve vazbě.
13. Gülenovo hnutí je v Turecku oficiálně považováno za teroristickou organizaci od 26. 5. 2016. V důsledku pronásledování ze strany státu členové pro toto hnutí pracují v utajení, přičemž hnutí je v současné době aktivnější v zahraničí než v Turecku. Zpráva ACCORD dále uvádí, že Turecko za pomoci tajných služeb a svých agentů hledá členy tohoto hnutí v zahraničí a rovněž kritiky režimu a usiluje o jejich návrat do Turecka, přičemž u řady z nich úspěšně. Zpráva rovněž zmiňuje, že nejsou perzekuováni pouze samotní členové hnutí, ale rovněž jejich rodiny, když např. stát odebírá sociální dávky rodinám partnerů, jimž je přisuzováno členství v tomto hnutí. Pronásledování jsou tedy rovněž řadoví členové hnutí. Ve vězení je dokonce člen hnutí Hizmet, který byl kuchařem na kolejích, kde žalobce bydlel. Tvrzení žalovaného nemá reálnou oporu. Z výpovědi žalobce je přitom patrné, že se nejedná o řadového člena, ale o důležitou kontaktní osobu v ČR.
14. Žalovaný se snaží ilustrovat na cestách žalobce do Turecka v letech 2015, 2016 a 2018, že mu tam žádné nebezpečí nehrozí, protože mohl bez problémů odjet a přijet. Pokus o puč však proběhl v roce 2016. Cesta v roce 2015 tak byla pro žalobce bezpečná. V roce 2016 se žalobce nacházel v Turecku v době, kdy byl puč proveden, a z toho důvodu opustil Turecko bezprostředně během několika dní, protože se obával zadržení. Odjel v turistickém autobuse se skupinou turistů. Autobus řídil jeho příbuzný, který pracuje jako řidič, a žalobce jel s nimi jako stevard. Návštěvu, při které byl žalobce vystaven riziku, uskutečnil v roce 2018. Přestože se žalobce obával pronásledování, rozhodl se navštívit rodinu. Jeho rodina o členství v hnutí neví a jeho matka se neustále ptala, proč je nepřijede navštívit, psychicky špatně snášela, že žalobce dva roky neviděla. Žalobce pobýval v Turecku 14 dní, strávil celý čas zavřený doma, nikam nevycházel a nikdo kromě rodiny nevěděl, že je v Turecku. Když se žalobce vracel do ČR, měl ještě platné povolení k dlouhodobému pobytu. Bylo zřejmé, že žije dlouhodobě v zahraničí a v Turecku byl pouze na návštěvě. Policie nezkoumala důvody jeho odjezdu a umožnila mu odjet. V případě nuceného vycestování však policie může kdykoliv zjistit jeho členství v hnutí Hizmet.
15. Za zásadní žalobce považuje, že by musel v případě návratu nastoupit vojenskou službu, která je povinná. Vzhledem k tomu, že mu je 24 let, armáda a stát by se zajímaly, proč žalobce nenastoupil službu už dříve a co do té doby dělal. Zjistily by, že je členem hnutí Hizmet od věku 12 let, kdy chodil do víkendové školy, bydlel na kolejích hnutí Hizmet a že odjel do ČR, kde pracoval pro toto hnutí.
16. Když žalobce přijel do ČR, bydlel v domě, který zajistilo hnutí, s ostatními členy. Adresu bydliště musel žalobce nahlásit turecké ambasádě. Tři z jeho tehdejších spolubydlících mají ze strany Turecka zrušené pasy a další člen, s nímž bydlel na stejné adrese, dostal z Turecka předvolání k soudu, neboť byl obviněn z terorismu za členství v hnutí Hizmet. Pokud by se tedy bezpečnostní orgány začaly zajímat o žalobce,

snadno by se dozvěděly o jeho příslušnosti k hnutí Hizmet. Rovněž ho může policie kdykoliv zajistit při namátkové kontrole, které v Turecku běžně probíhají. Žalobce by v Turecku musel žít v utajení. Dosud měl štěstí, že státní orgány nezjistily, že je členem hnutí. V Turecku o tom neví ani jeho rodina. Bezpečnostní složky tuto skutečnost nezjišťují preventivně, ale pokud se někdo dostane do pozornosti úřadů, bude muset čelit prověřování ze strany státních orgánů.

17. Žalobci v zemi původu hrozí zatčení a uvěznění, přičemž postup státních orgánů v případech stíhání podezřelých osob a podmínky ve věznicích jsou na základě informací ze zpráv o zemi původu v rozporu se základními lidskými právy a svobodami.
18. Zpráva organizace Human Rights Association o porušování lidských práv v Turecku zmiňuje, že došlo k nárůstu případů mučení a špatného zacházení s cílem používat trestání, ponižování a zneužívání moci jako nástroje trestního stíhání, za účelem získávání důkazů a přiznání. Mučení v detenčních centrech, na ulicích, ve věznicích, společně s extrémními a disproporčními zásahy při vymáhání práva při shromážděních a demonstracích, jež dosahují až stupně mučení, se v Turecku staly velmi rozšířené. Dále bylo zjištěno, že mučení a špatné zacházení s lidmi bylo zneužíváno za účelem získání kontroly a vynucování si politické moci napříč různými sférami společnosti a dále s cílem šířit teror a strach. Zpráva popisuje podmínky ve vězení, kde došlo k rapidnímu nárůstu případů mučení a špatného zacházení, jako je bití vězňů, označování těch, kteří byli uvěznění z politických důvodů, za teroristy, a jejich svévolné trestání a posílání na samotku.
19. Žalobce podal věrohodnou a konzistentní výpověď. Žadatelé o udělení mezinárodní ochrany ve velké většině případů nedisponují žádnými písemnými důkazy a k posouzení jejich žádosti je dostačující jejich výpověď (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007).
20. Napadené rozhodnutí vyvolává řadu pochybností a je postaveno nikoliv na faktech, ale na domněnkách žalovaného motivovaných snahou žalovaného žalobci mezinárodní ochranu neudělit. Žalovaný nedokázal s dostatečnou mírou pravděpodobnosti vyvrátit tvrzení žalobce a jeho obavy z pronásledování. Nelze se spokojit s tím, že žalovaný se domnívá, že žalobci se v Turecku pravděpodobně nic nestane.
21. Srovnávání jeho situace se situací jiného žadatele z Nigérie je naprosto nepřiléhavé, když žalovaný nezohlednil jinou situaci obou žadatelů ani jiný kontext v daných zemích. Situace žadatele v Nigérii je naprosto nerelevantní pro srovnávání se situací žalobce.

V. Obsah správního spisu

22. Žalobce podal dne 6. 1. 2000 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 9. 1. 2020 poskytl údaje k podané žádosti. Při poskytnutí údajů uvedl, že sympatizuje s Gülenovým hnutím. Uvedl, že je to sociální organizace. Oficiálně není členem žádné politické strany ani nikdy členem nebyl. Pravidelně se však scházel a debatoval s lidmi s touto filozofií. Rozdávali časopisy a byli aktivní na sociálních sítích. Jako důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany sdělil, že je příznivcem Gülenova hnutí a

v Turecku hrozí vězení i osobám, které uvedou, že mají Gülena rády nebo které studovaly na Gülenově škole. V případě návratu do Turecka se obává uvěznění.

23. Dne 9. 1. 2020 byl s žalobcem proveden pohovor. Žalobce v rámci pohovoru doložil dokument, který pojednává o tom, proč nemůže odjet do Turecka. Dále doložil flash disk, na kterém je tento dokument, video o mučení ve věznicích a odkazy na další důkazní videa. Uvedl, že vše je ve složce „X.“.
24. Napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl tak, že žalobci nebyla mezinárodní ochrana udělena. Žalovaný nenašel v příběhu žalobce jakoukoliv skutečnost, která by odkazovala k tomu, že by byl někdy v Turecku politicky aktivní a následně za takové aktivity pronásledovaný. Žalovaný shledal, že sice někteří příslušníci a podporovatelé hnutí Hizmet jsou v Turecku trestně stíháni, toto ohrožení však nelze bez dalšího vztáhnout na každou osobu, která je podporovatelem nebo bývalým studentem školy tímto hnutím provozované. Žalovaný shledal, že žalobce se od roku 2014 do Turecka navracel a cestoval bez jakýchkoliv problémů zpět do ČR. Turecké bezpečnostní složky nejevily o žalobce žádný zájem a jeho obavy jsou v rovině možností. Neexistují žádné adresné indicie pro to, že by žalobce měl být do budoucna pronásledován. Strach žalobce z pronásledování není odůvodněný. Hnutí Hizmet má statisíce podporovatelů. Turecké bezpečnostní složky rozlišují co do postavení osob v hnutí a samotná trestní stíhání se rozběhla řádově se stovkami, maximálně tisícovkami lidí. I v těchto případech je však veden soudní proces, kdy odsuzující verdikt uložení trestu odnětí svobody není automatický. Desítky tisíc osob byly krátkodobě zadrženy. Žalobce je v postavení „anonymního sympatizanta“. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, sp. zn. 2 Azs 71/2006. K žalobcem předloženému flash disku žalovaný uvedl, že správní orgán prostudoval celý obsah a informace v něm nejsou přímo adresné k osobě žalobce. Jedná se pouze o videa a články týkající se hnutí Hizmet. Skutečnost, že žalobce docházel do debatního klubu sympatizujícího s hnutím Hizmet (Mozaika Platform Dialog) a potkal se s osobami, které v něm hovořily, či pomáhal nově příchozím tureckým studentům v Praze, z něj samo o sobě nedělá význačnou osobu hnutí Hizmet, na kterou by měla dopadnout cílená pozornost. Na flash disku je reportáž na youtube o panu X., s nímž se žalobce měl setkat v Polsku. Reportáž je z ledna roku 2019, k zadržení pana X. v Turecku tak muselo dojít ještě před tímto datem. Pokud by turecké politické orgány měly nějaké výhrady směrem k žalobci, jistě už by je vznesly. Není důvod, proč by tak neměly činit. Nic takového se ovšem neděje a je zřejmé, že na osobě žalobce nepanuje žádný zájem. Vzhledem k jeho marginálnímu profilu v poměru k celé kauze okolo hnutí Hizmet, správní orgán tento zájem nevidí ani do budoucna. K osobě, o které žalobce tvrdil, že získala v ČR mezinárodní ochranu, žalovaný uvedl, že vidí v nepoměr v situaci žalobce a zmíněného případu. Žalovaný vyloučil analogii mezi těmito případy. Žalovaný tak neshledal v případě žalobce odůvodněný strach z pronásledování z důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Ve vztahu k § 14a žalovaný odkázal na svoji argumentaci k posouzení podmínek pro udělení azylu žalobci a zopakoval, že k dlouhodobému zadržení či trestnímu stíhání dochází pouze u vyprofilovaných osob, které jsou členy hnutí Hizmet. Skutečnost, že bude právě žalobce s jeho osobní historií zadržen a přímo mučen, je neopodstatněně přehnaná do krajního extrému. Žalobce může být policií podezříván a prověřován. Turecko je však právním státem, ve kterém je od policejního prověřování k rozsudku výkonu trestu odnětí svobody cesta přes soudní řízení s dokazováním.

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

25. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
26. Podle § 12 písm. a) zákona o azylu *„[c]izinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod“*.
27. Podle § 12 písm. b) zákona o azylu *„[c]izinci se udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště“*.
28. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *„[d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště“*.
29. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu *„[z]a vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky“*.
30. V případě zkoumání odůvodněnosti strachu z pronásledování je třeba aplikovat tzv. test přiměřené pravděpodobnosti: *„Přiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku návratu do země původu (...) je dána tehdy, bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Neznamená to, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane (tzn. že test „přiměřené pravděpodobnosti“ představuje nižší důkazní standard než v civilních věcech) [tím méně to znamená, že v případě návratu do země původu musí být nastání nežádoucího důsledku prakticky jisté (tzn. že test „přiměřené pravděpodobnosti“ představuje a fortiori i nižší důkazní standard než standard „nade vší pochybnost“ v trestních věcech)], nýbrž to, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným.“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82).

31. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019-77 (č. 3924/2019 Sb. NSS): „*Odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství v smyslu § 12 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, může být shledán i v případě příslušníka určitého náboženského společenství, který v minulosti nebyl vystaven žádnému konkrétnímu aktu pronásledování, pokud bude v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že už z důvodu jeho členství je přiměřeně pravděpodobné, že by pronásledování z tohoto důvodu byl v budoucnu vystaven. Takovou přiměřenou pravděpodobnost pronásledování lze shledat i v důsledku kriminalizace členství v daném náboženském společenství, přičemž rozhodující je zejména pravděpodobnost stíhání takové skutkové podstaty v praxi země původu žadatele o mezinárodní ochranu.*“
32. Žalobce ve své žalobě namítal, že žalovaný nesprávně posoudil jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany, když neshledal, že žalobce má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu zastávání určitých politických názorů.
33. Žalobce od věku 12 let navštěvoval školu Anafen. Následně působil v tzv. Domečku, kde působili také Gülenisté. Po nástupu na gymnázium ve věku 15 let byl čtyři roky na koleji Osmangazi. Žalobce uvedl, že všichni, co byli v „Domečku“ či na koleji, jsou nyní ve vězení. Ne všichni žáci školy Anafen byli Gülenisté. Žalobce pomáhá v Mozaik Dialog Platform v Praze.
34. Žalovaný si pro posouzení žalobcem uváděných skutečností opatřil 1. Informaci OAMP, Turecko – Bezpečnostní a politická situace, červenec 2020, 2. Informaci OAMP, Turecko – Sýrie, Situace na turecké straně hranice, duben 2020, 3. Informaci MV Velké Británie – Turecko, základní informace o zemi, září 2019, 4. Informace Kanadské rady pro imigraci a uprchlíky – Gülenovo hnutí, leden 2020, 5. Zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) – Turecko, březen 2019, 6. Zpráva ACCORD – Turecko, Právní stát a výkon spravedlnosti, srpen 2020, 7. Zpráva ČTK, Turecko proti summitu EU, ze dne 2. 10. 2020, 8. Zpráva ČTK, Dialog Řecka s Tureckem, ze dne 6. 10. 2020.
35. Pro posouzení žádosti žalobce, který se obává návratu do Turecka z důvodu jeho vazeb s hnutím Hizmet je nejrelevantnější Informace Kanadské rady pro imigraci a uprchlíky. Informace přitom popisuje situaci v období od července 2018 do prosince 2019. Z této zprávy vyplývá, že neexistuje žádné oficiální členství v hnutí Hizmet a účast na tomto hnutí se zakládá na dobrovolné spolupráci. Ke zjištění příslušnosti k hnutí lze jako kritérium použít to, zda dotyčná osoba spolupracuje s institucí hnutí Hizmet. Žalovaný v napadeném rozhodnutí označuje žalobce jako sympatizanta hnutí Hizmet. Určitou vazbu žalobce s hnutím nijak nezpochybňuje, má však za to, že trestní stíhání jsou vedeny pouze s prominentními členy hnutí, přičemž i s těmito je veden soudní proces, v rámci něhož mohou být zproštěni obžaloby. Žalobce naopak tvrdí, že je důležitou kontaktní osobou hnutí v ČR a v případě návratu by mohl být vystaven podrobnější kontrole mimo jiné z důvodu nástupu na základní vojenskou službu, v rámci níž by se bezpečnostní složky mohly jednoduše dozvědět o jeho vazbách na hnutí Hizmet. V této souvislosti má soud za to, že žalovaný nezjistil stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Dle vyjádření žalobce nelze mít za to, že je pouhým sympatizantem hnutí Hizmet. Naopak, lze mít za to, že s hnutím Hizmet do určité míry spolupracuje. Na základě žalovaným zjištěných informací však není zřejmé, o jak úzkou spolupráci se jedná, tj. jestli s hnutím spolupracuje spíše výjimečně, nebo pravidelně na denní bázi. Bez zjištění bližších informací o angažovanosti žalobce

v hnutí nelze řádně posoudit otázku, zda žalobci v případě návratu do Turecka hrozí pronásledování či vážná újma.

36. Výše uvedená zpráva Kanadské rady pro imigraci a uprchlíky uvádí, že dne 3. 9. 2016 turecký deník Daily Milliyet uveřejnil neúplný seznam šestnácti kritérií, která sloužila jako „vodítko pro propouštění ze státních funkcí a pro stíhání“. Mezi tato kritéria patří např. účast na přednáškách a setkáních této organizace pořádaných „pod rouškou nevládních organizací“, pravidelné navštěvování internetových stránek s vazbami na hnutí Hizmet, když dotyčná osoba podporovala hnutí Hizmet v posledních letech poté, co bydlela v domech této organizace. Po řádném zjištění aktivit žalobce pro hnutí Hizmet bude namístě, aby žalovaný posoudil, zda by se státní orgány v případě návratu žalobce do Turecka (a jeho nástupu na základní vojenskou službu) mohly dozvědět o vazbách žalobce na hnutí Hizmet.
37. Výše uvedená zpráva Kanadské rady pro imigraci a uprchlíky uvádí, že výkonný ředitel ústavu Intercultural Dialogue Institute pro Velkou oblast Toronto v rámci korespondence napsal: „*Turecké orgány perzekvují každého, kdo má byť jen minimální kontakt s hnutím Hizmet a jeho institucemi...Proto riziko perzekuce přetrvává i tehdy, když dotyčná osoba s hnutím spolupracovala, aniž by byla skutečným členem hnutí samotného.*“ Stejný zdroj uvedl, že protože hnutí je otevřené každému a každého otevřeně zve k účasti na svých akcích, lidé navštěvovali jeho instituce, účastnili se jeho náboženských každotýdenních kroužků a sledovali tato setkání, účastnili se večerů na konci půstu a přidávali se k pracovním cestám institucí tohoto hnutí na území či mimo území Turecka. Dle tohoto zdroje „*existuje mnoho případů perzekuce, zadržení a zatčení lidí, kteří se kdysi zúčastnili takovýchto aktivit a později byli identifikováni policejními udavači. Jinými slovy, pokud existuje jakákoli vazba, jakkoli slabá, která by mohla naznačovat vztah dotyčné osoby s hnutím, přestože dotyčná osoba nemusí ani sdílet hodnoty tohoto hnutí, je považována státními orgány za vinnou, pokud neprokáže něco jiného.*“ Informace dále odkazuje na zprávu AFSV (Aliance pro společné hodnoty) z roku 2016, kde se uvádí, že jedinci jsou odsuzováni „*na základě viny, která spočívá v pouhém kontaktu*“, přičemž k zadržení a jiným postihům postačuje i „*nařčení z ‘členství’ v Gülenově hnutí nebo ze sympatií k tomuto hnutí*“. Na základě této Informace Kanadské rady pro imigraci a uprchlíky, která byla jedním z podkladů rozhodnutí, tak lze dojít k závěru, že bezpečnostní orgány Turecka se zajímají také o osoby, které jsou pouhými sympatizanty hnutí Hizmet, případně mají určitý kontakt s tímto hnutím. Na pozadí této zprávy tak neobstojí názor žalovaného, že to, že žalobce „*docházel do debatního klubu sympatizujícího s hnutím Hizmet (Mozaika Platform Dialog) a potkal se s osobami, které v něm hovořily, či pomáhal nově příchozím tureckým studentům v Praze, z něj samo o sobě nedělá význačnou osobu hnutí Hizmet, na kterou by měla dopadnout cílená pozornost*“.
38. Dále bude namístě, aby se žalovaný po řádném objasnění aktivit žalobce pro hnutí Hizmet zabýval otázkou, zda je přiměřeně pravděpodobné, že bude žalobce ze strany bezpečnostních složek vystaven jednání, které je pronásledováním. Žalovaný se v této souvislosti zaměřil na otázku, zda žalobci hrozí trestní stíhání a odsouzení. Shledal, že „*ne každá osoba napojená na hnutí Hizmet bude bez dalšího trestně stíhána a následně stane před trestním soudem, kde ji může čekat i odsuzující rozsudek*“. Podle Informace Kanadské rady pro imigraci a uprchlíky zdrojové materiály od zpravodajských sdělovacích prostředků z února 2019 naznačují, že turecká vláda nadále zadržuje a zatýká osoby

podezříváné z toho, že patří mezi sympatizanty hnutí Hizmet. The Guardian uvádí, že v únoru 2019 vláda „vydala zatykače na dalších 1 112 lidí, u nichž existuje podezření na vazby ke gülenistickému hnutí“. Informace odkazuje na prohlášení profesora Stockholmské univerzity, že „[k] tomu, aby byl někdo držen ve vězení po celé měsíce či roky, není zapotřebí důkazů“ a soudci nepropouštějí podezřelé, protože se bojí, že by sami mohli být obviněni z toho, že patří mezi gülenistické stoupence. Také předseda nadace JWF (nadace novinářů a spisovatelů) měl v podobném duchu zmínit, že státní zástupci a soudci jsou vyděšení a bojí se případy odložit ze strachu, že oni sami budou označeni za teroristy. Informace Kanadské rady pro imigraci a uprchlíky nasvědčuje tomu, že osoby s vazbami na hnutí Hizmet mohou být vystaveny právním, správním, policejním nebo soudním opatřením, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem [čl. 9 odst. 2 písm. b) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepracované znění), dále jen „kvalifikační směrnice“], případně jsou proti nim vedena nepřiměřená nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání [čl. 9 odst. 2 písm. c) kvalifikační směrnice].

39. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí, že mělo být v prvním stupni tureckých trestních soudů vyneseno v souvislosti s obviněním z převratu z června 2016 celkem 2 177 odsuzujících rozsudků a 1 552 rozsudků zprošťujících obžalované obžaloby. Soud však musí upozornit, že se jedná o počty v souvislosti se soudními procesy s „armádními příslušníky a dalšími lidmi“ za účast na pokusu o státní převrat spáchaném v červenci 2016. Není tak zřejmé, zda tyto počty nezahrnují pouze osoby, které se měly účastnit státního převratu, a nikoliv osoby, proti nimž bylo trestní stíhání vedeno z důvodu jejich vazeb na hnutí Hizmet. Informace Kanadské rady pro imigraci a uprchlíky zároveň poukazuje na další postihy, kterým mohou být stoupenci a sympatizanti hnutí Hizmet vystaveni, a to propuštění ze zaměstnání, odepírání služeb, zrušení cestovních pasů, omezení uplatňovaná v zahraničí a nucená zmizení osob. Odkazuje také na zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, (OHCHR), která uvádí, že zadržované osoby byly vystaveny různým formám mučení a špatného zacházení ze strany policie, četnictva, armádní policie a bezpečnostních složek. Použití fyzického nebo psychického násilí, včetně sexuálního násilí, je přitom také jednáním, které může představovat pronásledování ve smyslu čl. 9 odst. 2 písm. a) kvalifikační směrnice.
40. Z informace Kanadské rady pro imigraci a uprchlíky zároveň nevyplývá, že by postih osob s vazbami na hnutí Hizmet byl zcela výjimečný. Naopak, nasvědčuje tomu, že turecká vláda podnikala aktivní kroky k postihu osob, které mají vazby na toto hnutí. Soud tak na základě žalovaným shromážděných podkladů nemůže potvrdit závěr žalovaného, že strach žalobce z pronásledování v případě návratu do Turecka je neodůvodněný. Jak bylo uvedeno již výše, k tomuto závěru bude potřeba blíže zjistit aktivity žalobce pro hnutí Hizmet a zároveň zohlednit i aktuálnější zprávy, na základě nichž posoudí, zda je přiměřeně pravděpodobné, že žalobci hrozí v případě návratu do Turecka jednání, které by bylo pronásledováním ve smyslu zákona o azylu.

41. Soud tedy shledal důvodnou námitku žalobce, že žalovaný na základě podkladů rozhodnutí nemohl dospět k závěru, že žalobce jako sympatizant hnutí Hizmet nemůže mít odůvodněný strach z pronásledování z důvodu jeho politického názoru.
42. V rámci dalšího řízení bude na žalovaném, aby v první řadě podrobněji objasnil postavení žalobce a jeho aktivity v rámci hnutí Hizmet (jak často na akce hnutí dochází, jeho konkrétní aktivity v hnutí, o kolik příjíždějících studentů se doposud staral, co obnáší organizace příjezdu studentů a jeho přesvědčení o hodnotách hnutí). Spolupracuje-li žalobce s hnutím a organizuje příjezd tureckých studentů do ČR, nelze ho považovat za „anonymního sympatizanta“ hnutí, neboť minimálně studenti příjíždějící do ČR si musí být vědomi toho, že žalobce pro hnutí vyvíjí určitou aktivitu. Žalobce také uvedl, že i další Turci vědí o jeho spolupráci se X. z Mozaiky Platform Dialog. Dále bude na žalovaném, aby na pozadí relevantních zpráv vyhodnotil, zda žalobci s přiměřenou pravděpodobností hrozí pronásledování z důvodu jeho politických názorů v případě návratu do Turecka. Přiměřenou pravděpodobností nežádoucího důsledku je přitom podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, dochází-li k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako s běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným. V této souvislosti bude také namístě, aby se žalovaný vypořádal s tvrzeními žalobce o problémech, kterým v Turecku čelí osoby v jemu obdobném postavení.
43. K námitce žalobce, že žalovaný neposuzoval případ žalobce individuálně, když odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu, který hovoří o situaci v Nigérii, soud uvádí, že je zřejmé, že žalovaný chtěl poukázat na skutečnost, že hrozba pronásledování v případě osoby, která je pouze anonymním sympatizantem nějakého hnutí, může být nižší, než hrozba pronásledování v případě prominentního člena hnutí. V případě řešení Nejvyšším správním soudem přitom zřejmě z podkladů rozhodnutí vyplývalo, že u řadového člena hnutí zatčení z důvodu členství hnutí nelze považovat za přiměřeně pravděpodobné. Soud nemá za to, že by žalovaný uvedený rozsudek citoval z důvodu postupu „copy, paste“, jak žalobce uvádí. Závěry uvedeného rozsudku však nelze bez dalšího přenést na případ žalobce, neboť podklady rozhodnutí v tomto případě nasvědčují tomu, že jakákoli nařčení z vazeb na hnutí Hizmet mohou vést k vyšetřování ze strany státních orgánů Turecka. Je tak nutné posoudit konkrétní aktivity žalobce a přiměřenou pravděpodobnost v návaznosti na tyto aktivity hrozícího zacházení, které by naplňovalo definici pronásledování.
44. Skutečnosti, že žalobce neměl během své návštěvy v Turecku v roce 2018 žádné problémy a ze strany tureckého režimu nebyl doposud o osobu žalobce projeven žádný zájem, jsou dle názoru soudu relevantní. Předchozí zájem ze strany tureckých státních orgánů by totiž byl závažným ukazatelem odůvodněnosti obav žalobce (čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice). Avšak také v případě, že žalobce nebyl doposud vystaven aktu pronásledování, může být do budoucna shledán jeho strach z pronásledování odůvodněným, pokud bude v řízení zjištěno, že je přiměřeně pravděpodobné, že by byl pronásledován z důvodu jeho aktivit v hnutí Hizmet vystaven (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019-77, č. 3924/2019 Sb. NSS). Samotný dosavadní nedostatek zájmu o žalobce, když v Turecku pobýval během své poslední návštěvy pouze po dobu dvou týdnů, přičemž během tohoto pobytu dle svého tvrzení nevyvíjel žádné aktivity, kterými by se mohl dostat do pozornosti

bezpečnostních složek, bez dalšího neznamená, že žalobcův strach z pronásledování v případě dlouhodobějšího pobytu v zemi původu a nástupu do vojenské služby není odůvodněný. V rámci dalšího řízení tak bude nutné posoudit, jaký postih by žalobci hrozil v případě, že se státní orgány o jeho aktivitách v případě jeho delšího pobytu na území Turecka dozvědí.

45. Vzhledem k tomu, že soud shledal, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisem, přičemž toto vyžaduje zásadní doplnění, zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Právní názor vyslovený v tomto rozsudku žalovaného v dalším řízení zavazuje (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
46. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl v řízení úspěch, ale žádné náklady mu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 29. srpna 2022

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně